

Kalmar, Östergötlands, Södermanlands och Örebro län, vecka 19 2016:

Kväveupptaget ökar, särskilt i Södermanland och i Kalmar län

Det varma vädret har satt fart på kväveupptaget, men det är fortfarande stora skillnader mellan olika fält. En förklaring till skillnaderna kan vara att grödan har kommit olika långt i utvecklingen. På några platser var vetet fortfarande i DC 23-24 medan det på de flesta fält hade kommit in i stråskjutningsfasen (DC 30-31). Denna veckas mätningar visar på ett genomsnittligt kväveupptag på 34 kg per hektar i ogödslade nollrutor och 53 kg per hektar i omgivande gödslade fält.

Kväveupptaget ökar men variationerna är stora

Sedan förra veckan har kväveupptaget ökat med i genomsnitt 9 kg per hektar i nollrutorna och 22 kg per hektar i de gödslade delarna av fälten. I snitt ligger det alltså nu på 34 kg per hektar i nollrutorna och 53 kg per hektar i de gödslade fälten, vilket betyder att grödan i medeltal har tagit upp 19 kg av tillfört gödselkväve. Variationerna är dock stora. Markens kväveleverans varierar mellan 19 och 58 kg och mängden upptaget gödselkväve mellan 0 och 46 kg per hektar.

Bild 1. Nollruta i ekologiskt odlat höstvetete på Helleberga utanför Klockrike i Östergötland den 6 maj 2016. Det större radavståndet (25 cm) och körspåren efter radhackningen gör att det är betydligt mer bar jord här än på de andra fälten, vilket kan påverka mätresultaten. Höstvetet var i DC 23 när mätningen gjordes.

Foto: Johan Malgeryd

Resultaten från senaste veckans mätningar visas i diagram 1 på nästa sida.

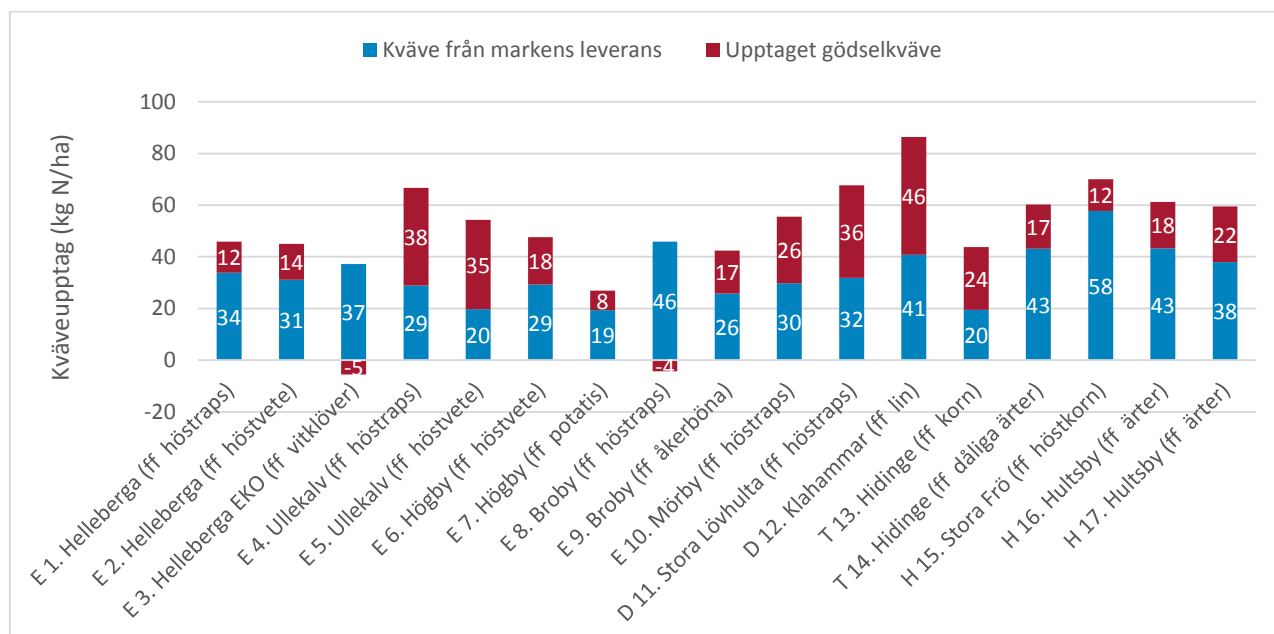

Diagram 1. Kväveleverans från marken och upptaget gödselkväve i 17 höstvetefält i Östergötlands, Södermanlands, Örebro och Kalmar län våren 2016. Mätningarna gjordes den 6 maj (Östergötland), 7 maj (Kalmar), 8 maj (Örebro) och 9 maj (Södermanland). Grödans utvecklingsstadium varierade mellan DC 23 och 31 med flertalet fält i DC 30.

I Östergötland var kväveupptaget i medeltal 30 kg i nollrutorna och 46 kg i gödslade fält. I Örebro och Södermanland var upptaget i snitt 34 kg i nollrutorna och 64 kg i gödslade fält, medan det i Kalmar och på Öland i medeltal var 46 kg i nollrutor och 64 kg i gödslade fält.

På två av fälten indikerar mätningarna ett *högre* kväveupptag i nollrutorna än i den gödslade delen av fältet. Det ena fältet (fält 3, se bild 1) odlas ekologiskt och här kan både större radavstånd (25 cm) och hackningen i sig inkl. körspår bidra till större variationer och mätosäkerhet genom att det är betydligt mer bar jord här än på andra fält. På vissa ställen har hackan inte gått riktigt rakt i raderna, vilket gör att beståndet varierar. När det gäller det andra fältet (fält 8) har vi ingen riktigt bra förklaring annat än inomfältvariationer och att det ligger på en plats med hög mineralisering där grödan ännu inte har kommit så långt i utvecklingen att den behövt använda något av det tillförda gödselkvävet. I båda fallen förtjänar det också att påpekas att de negativa värdena ligger inom felmarginalen.

I tabell 2 och 3 på sidan 3 sammanfattas förutsättningarna på respektive mätplats (sort, jordart, förfrukt m.m.) och gödsling våren 2016.

Tabell 2. Förutsättningar på respektive mätplats.

Fält	Plats	Sort	Jordart	Förfrukt	Kvävegödsling kg N/ha		Stallgödsel regelbundet
					Höst	Vår totalt	
E 1.	Helleberga	Julius	Mellanlera	höstraps		87	Nej
E 2.	Helleberga	Julius	Mellanlera	höstvet	12	85	Nej
E 3.	Helleberga EKO	Olivin	Mellanlera	vitklöver		41	Nej
E 4.	Ullekalv	Brons		höstraps	11	167	Nej
E 5.	Ullekalv	Brons		höstvet	11	167	Nej
E 6.	Högby	Julius	sa Mo	höstvet		50	Nej
E 7.	Högby	?	sa Mo	potatis		0	Nej
E 8.	Broby	Mariboss	Lättlera	höstraps		79	Hönsflytg. 15-20 ton/ha
E 9.	Broby	Frontal	Mellanlera	åkerböna		142	Hönsflytg. 15-20 ton/ha
E 10.	Mörby	Mariboss	Lättlera	höstraps		95	Nej
D 11.	Stora Lövhulta	Julius	Styv lera	höstraps	13	117	
D 12.	Klahammar	Julius	Lättlera	lin	8	120	Nej
T 13.	Hidinge	Julius	Mkt mh ML	korn		70	Svinflytgödsel
T 14.	Hidinge	Julius	Mkt mh ML	dåliga ärter		50	Svinflytgödsel
H 15.	Stora Frö	Elixer		höstkorn		107	Svinflytgödsel
H 16.	Hultsby	Brons	mmh sa Mo	ärter		139	Biogödsel
H 17.	Hultsby	Torp	mmh sa Mo	ärter		139	Biogödsel

Tabell 3. Gödsling våren 2016.

Plats	Gödsling 1			Gödsling 2			Gödsling 3			Summa kväve- gödsling
	Datum	Gödsel- medel	Kväve- giva, kg/ha	Datum	Gödsel- medel	Kväve- giva, kg/ha	Datum	Gödsel- medel	Kväve- giva, kg/ha	
E 1. Helleberga	28 mars	Axan	87							87
E 2. Helleberga	28 mars	Axan	85							85
E 3. Helleberga EKO	16 april	Biofer 9-4-0	41							41
E 4. Ullekalv	05 april	NPK 21-3-10	76	26 april	NS 27-4	92				167
E 5. Ullekalv	05 april	NPK 21-3-10	76	27 april	NS 27-4	92				167
E 6. Högby	02 april	NS 27-4	50							50
E 7. Högby										0
E 8. Broby				22 april	Hönsflytg.	79				79
E 9. Broby	03 april	NS 27-4	63	22 april	Hönsflytg.	79				142
E 10. Mörby	10 april	NPK 24-4-5	95							95
D 11. Stora Lövhulta	13 april	Axan	117							117
D 12. Klahammar	31 mars	Axan	75	15 april	Axan	45				120
T 13. Hidinge	21 april	NS 27-4	70							70
T 14. Hidinge	21 april	NS 27-4	50							50
H 15. Stora Frö	05 april	NS 27-4	85	05 april	Svinflytg.	22				107
H 16. Hultsby	12 april	NS 27-4	68	23 april	Biogödsel	33	23 april	NS 27-4	38	139
H 17. Hultsby	12 april	NS 27-4	68	23 april	Biogödsel	33	23 april	NS 27-4	38	139

Jämförelse med tidigare år

Det genomsnittliga kväveupptaget i nollrutorna har den senaste veckan hunnit ikapp 2015 års nivå vid motsvarande utvecklingsstadium. I de gödslade delarna av fälten är upptaget nu till och med högre än 2015.

Bild 2. Nollruta på Hidinge i Örebro län i höstvetet efter ärter den 8 maj 2016. Nollrutan syns inte mycket alls. Höstvetet var i DC 30. Foto: Charlotta Norén

CropSAT och vegetationsindex

Även i år medverkar Greppa Näringen i arbetet med att ta fram vegetationsindexkartor under vår och försommar, genom att vi bekostar inköp av satellitbilder. Du kommer åt kartorna från [Greppa Näringens webbplats](#) under ”Räkna själv”, eller via [CropSAT](#).

Johan Malgeryd och Pernilla Kvarmo, regionkontoret i Linköping